

การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร

สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา

โดยรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก

THE WORKSHOP PROJECT EVALUATION ON COMMUNICATING LEARNING

OUTCOMES OF THE SPECIAL EDUCATION PROGRAM,

ACCORDING TO THE HIGHER EDUCATION STANDARDS

USING KIRKPATRICK'S EVALUATION MODEL

Received: June 28, 2025

Revised: July 16, 2025

Accepted: October 12, 2025

นนท์ณภัทร์ วณกาญจน์กุล¹ ขวัญดาว การะหงษ์² จิรันธนิน ทองธีรา³

ชาคริยา พันธุ์ทอง⁴ สุนิสา วงศ์อารีย์⁵ และ ทรรชนีัย วันชาติ⁶

Nonnapasa Wanakankul¹ Kwandao Karahong² Jirunthanin Thongtirat³

Chakriya Panthong⁴ Sunisa Wongaree⁵ and Thassanee Wanchadee⁶

^{1,2,4,6}อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาพิเศษ สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

³อาจารย์ ดร. ประจำหลักสูตรการศึกษาพิเศษ สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

⁵รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาพิเศษ สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

^{1,2,3,4,5,6}Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University, Udon Thani 41000 Thailand

¹Corresponding author, E-mail: nonnapasa.wa@udru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินด้านปฏิบัติการและประเมินด้านพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา โดยรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก ประชากรเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ จำนวน 25 คน โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบประเมินด้านปฏิบัติการ และแบบประเมินด้านพฤติกรรม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 และ 0.82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินด้านปฏิบัติการหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มีความพึงพอใจต่อแผนการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจและความพร้อมในการดำเนินโครงการ และสถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) การประเมินด้านพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษมีความรู้และความเข้าใจการสร้างแรงบันดาลใจ การแสดงออกถึงบุคลิกภาพของความเป็น

ครูการศึกษาพิเศษ และ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีมร่วมกับนักสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง สัมพันธ์ชุมชน ด้วย กรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ผลลัพธ์การเรียนรู้, มาตรฐานการอุดมศึกษา, การศึกษาพิเศษ, รูปแบบของเคิร์กแพทริก

ABSTRACT

This research aimed to evaluate the reaction and behavior of participants after attending the workshop project on communicating learning outcomes of the Special Education program, according to higher education standards using kirkpatrick's evaluation model. The population consisted of all 25 freshmen in Special Education. The data collection instruments were a Participant Reaction Assessment Form and a Assessment of Learning Transfer, with reliability coefficients of 0.93 and 0.82, respectively. The data were analyzed using descriptive statistics mean and standard deviation.

The results revealed that:

1. Participant Reaction Assessment: Following participant Reaction in the workshop project on communicating learning outcomes of the Special Education program, according to higher education standards, the students expressed the highest level of satisfaction with the project's implementation plan, the activities were relevant to the project objectives, the speaker was knowledgeable about the topic, the overall project implementation was well-prepared, and the venue and facilities were appropriate.

2. Assessment of Learning Transfer: After the workshop, the Special Education students demonstrated the highest level of knowledge and encouraging inspiration, expressing the personality traits of a special education teacher, communicating and working within a growth mindset framework with multi-disciplinary professionals and parents.

Keywords: Learning Outcomes, Higher Education Standards, Special Education, Kirkpatrick Model

ความเป็นมาของปัญหาการวิจัย

การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาจากเน้นเนื้อหาเป็นการจัดการศึกษาแบบมุ่งผลลัพธ์ ตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์อย่างชัดเจน และวัดผลได้ (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565) โดยคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาได้กำหนดให้มีระบบการรับรองคุณภาพและมาตรฐานระดับหลักสูตร AUN-QA (ASEAN University Network Quality Assurance)

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของหลักสูตรต่าง ๆ ไปสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล โดยมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญ ได้แก่ 1) เพื่อการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในกลุ่มประเทศอาเซียน 2) เพื่อเป็นมาตรฐานในการแลกเปลี่ยนผู้เรียนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน 3) เพื่อมุ่งสู่การเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจารย์ และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา 4) เพื่อสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานด้านคุณภาพการศึกษาในเขตภูมิภาคอื่น เพื่อให้กรอบมาตรฐานคุณภาพระดับอุดมศึกษามีความสอดคล้องกัน และ 5) เพื่อยกระดับเชี่ยวชาญในด้านการประกันคุณภาพของกลุ่มประเทศอาเซียน มีผลบังคับให้สถาบันการศึกษาต้องเน้นนโยบายสู่การปฏิบัติ เพื่อคุณภาพการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561)

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี คณะครุศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการผลิตครูการศึกษาพิเศษที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหลักสูตรปัจจุบันเป็นหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2564 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2564) และต้องมุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ตรงตามสมรรถนะวิชาชีพ เข้าใจบทบาทความรับผิดชอบของครูการศึกษาพิเศษ สามารถประเมินตนเองและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง (คุรุสภา, 2562)

จากรายงานสรุปข้อมูลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ประจำปีการศึกษา 2567 พบว่า ลักษณะงานที่ทำในปัจจุบัน นักศึกษาทำงานเป็นข้าราชการครู คิดเป็นร้อยละ 22.2 พนักงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 13.9 ครูอัตราจ้าง/ครูพี่เลี้ยง/พี่เลี้ยงเด็กพิการ คิดเป็นร้อยละ 41.7 รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 13.9 และว่างงาน คิดเป็นร้อยละ 8.3 ส่วนสถานที่ทำงาน นักศึกษาทำงานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 8.1 สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 40.5 สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คิดเป็นร้อยละ 16.2 และไม่ระบุ คิดเป็นร้อยละ 16.2 ทั้งนี้ ข้อมูลแสดงให้เห็นบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาพิเศษเข้ารับการบรรจุเป็นข้าราชการครู ซึ่งถือเป็นอัตราที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับเป้าหมายที่สถาบันการศึกษาตั้งไว้ การว่างงาน การทำงานที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา บัณฑิตยังไม่สามารถใช้ความรู้ในสาขาวิชาการศึกษาพิเศษได้อย่างเต็มศักยภาพ และมีการกระจายตัวในตลาดแรงงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาพิเศษให้มีความพร้อมสูงสุดในการเข้าสู่ตลาดแรงงาน (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2567)

สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร โดยมุ่งให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาอัตราการเข้ารับการบรรจุเป็นข้าราชการครูที่ การลดอัตราว่างงานและการทำงานไม่ตรงสาขา และให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาสามารถเข้าใจบทบาทความรับผิดชอบของครูการศึกษาพิเศษให้ตรงตามสมรรถนะวิชาชีพ (คุรุสภา, 2562) ทั้งนี้ การศึกษาพิเศษเป็นสาขาวิชาที่ต้องการความเชี่ยวชาญ

สูง และการมีมาตรฐานวิชาชีพที่ชัดเจนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กพิเศษ การอบรมช่วยให้นักศึกษาเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดความสอดคล้องในการปฏิบัติงาน เพิ่มความน่าเชื่อถือในสายตาของสังคม และสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง (กาญจนา ฮวดศรี.2566: 121) โดยการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา ผู้วิจัยใช้แนวคิดของเคิร์กแพทริก (The Kirkpatrick Approach) ซึ่งตามทัศนะของเคิร์กแพทริก การฝึกอบรมที่เน้นในลักษณะของหลักสูตร จะช่วยให้ผู้ผ่านการอบรมมี มีการปรับปรุงทักษะความรู้เพิ่มขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อทำให้เกิดการปรับปรุงการทำงานในปัจจุบันหรืออนาคต สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางการประเมินเคิร์กแพทริกมุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป้าหมายของการประเมิน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ (Kirkpatrick, 1998 อ้างถึงใน พิชิต ฤทธิ์จรรยา, 2555: 56) ได้แก่ ระดับที่ 1 การประเมินปฏิกิริยา (Reaction Evaluation) เป็นการตรวจสอบความรู้สึกรู้สึกหรือความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ระดับที่ 2 การประเมินการเรียนรู้ (Learning Evaluation) เป็นการตรวจสอบผลการเรียนรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมโดยการตรวจสอบให้ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติ ระดับที่ 3 การประเมินพฤติกรรม (Behavior Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผู้ผ่านการอบรมได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นไปตามความคาดหวังของโครงการหรือไม่ และ ระดับ 4 การประเมินผลลัพธ์ที่เกิดต่อองค์กร (Result Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าผลการอบรมได้เกิดผลดีต่อองค์กรหรือผลกระทบต่อองค์กรในลักษณะใดบ้าง การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะประเมินหลังฝึกอบรมใหม่ (Internal Measures) ตามแนวคิดของ (ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, 2545: 35) ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นเพียงการประเมินด้านปฏิกิริยา (Reaction) ได้แก่ การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ต่อการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจ ความพร้อมในการดำเนินโครงการ สถานที่ในการจัดกิจกรรมของโครงการ วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้มีอย่างเพียงพอ วิธีดำเนินการมีความชัดเจนและเหมาะสม และรูปแบบการจัดกิจกรรมช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินด้านพฤติกรรม (Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่คาดหวังเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจการบริหารจัดการชั้นเรียนได้ทันสมัย การพัฒนาตนเองอยู่เสมอใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้งภายในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การปฏิบัติในกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดบุคลิกภาพความเป็นครู การปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู รักและศรัทธาวิชาชีพครู การสร้างแรงบันดาลใจ การเป็นครูการเป็นวิศวกรสังคม การแสดงออกถึงบุคลิกภาพของความเป็นครูการศึกษาพิเศษ และ การสื่อสาร การทำงาน เป็นทีมร่วมกับนักสหวิชาชีพ และ ผู้ปกครอง สัมพันธ์ชุมชน ด้วยกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) มีทักษะเฉพาะด้านทางการศึกษาพิเศษ การปฏิบัติงานครูอย่างมืออาชีพรอบรู้บริบทของโรงเรียน บทบาทหน้าที่ครู และการประยุกต์องค์ความรู้ทางการศึกษาพิเศษในการแก้ไขปัญหา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการชั้นเรียนได้อย่างหลากหลาย สามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา โดยรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก เพื่อให้นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษมีความรู้และเข้าใจการแสดงออกถึงบุคลิกภาพของ

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

ความเป็นครูการศึกษาพิเศษ การสร้างแรงบันดาลใจ สามารถประยุกต์องค์ความรู้ทางการศึกษาพิเศษในการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามบริบทของสถานศึกษาบริบทของท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง และเป็นวิศวกรสังคมปรับตัวได้ทุกสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในสังคมพหุวัฒนธรรม และคณาจารย์ และผู้บริหารสามารถนำข้อมูลผลการประเมินโครงการไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจ สร้างและการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา โดยรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก ดังนี้

1. เพื่อประเมินด้านปฏิกิริยาหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา
2. เพื่อประเมินด้านพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร
ประชากร เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 25 คน
2. ตัวแปรที่มุ่งประเมิน
 - 2.1 ผลการประเมินด้านปฏิกิริยา
 - 2.2 ผลการประเมินด้านพฤติกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร
ประชากร เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ชั้นปี 1 จำนวน 25 คน โดยการศึกษาจากประชากรทั้งหมด
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.1 แบบประเมินด้านปฏิกิริยา เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการวางแผนการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจความพร้อมในการดำเนินโครงการ วิทยากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ สถานที่ในการจัดกิจกรรมของโครงการ วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้มีอย่างเพียงพอ ขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการมีความชัดเจนและเหมาะสม และรูปแบบการจัดกิจกรรมช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) 1 (น้อยที่สุด) มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงด้วยการหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบาร์ค มีค่าเท่ากับ 0.93

2.2 แบบประเมินพฤติกรรม เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมที่คาดหวังเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจ การบริหารจัดการชั้นเรียนได้ทันสมัย การพัฒนาตนเองอยู่เสมอใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้งภายในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน การปฏิบัติจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดบุคลิกภาพความเป็นครูการปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมตาม จรรยาบรรณวิชาชีพครู รักและศรัทธาวิชาชีพครูการสร้างแรงบันดาลใจ การมีจิตวิญญาณความเป็นครู การเป็น วิศวกรสังคม การแสดงออกถึงบุคลิกภาพของความเป็นครูการศึกษาพิเศษ และ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ร่วมกับนักวิชาชีพ และผู้ปกครอง สัมพันธ์ชุมชน ด้วยกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) มีทักษะ เฉพาะด้านทางการศึกษาพิเศษ มีทักษะการปฏิบัติงานครูอย่างมืออาชีพรอบรู้บริบทของโรงเรียน บทบาท หน้าที่ครู และการประยุกต์องค์ความรู้ทางการศึกษาพิเศษในการแก้ไขปัญหา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ ทักษะเฉพาะด้านทางการศึกษาพิเศษ ปฏิบัติงานครูอย่างมืออาชีพรอบรู้บริบทของโรงเรียน บทบาทหน้าที่ครู การใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการชั้นเรียนได้อย่างหลากหลายไปประยุกต์ใช้ใน อนาคต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 5 (มากที่สุด) 4 (มาก) 3 (ปานกลาง) 2 (น้อย) 1 (น้อยที่สุด) มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงด้วยการหาค่าความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยาม (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาตามวิธีของคอนบาร์ค มีค่าเท่ากับ 0.82

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ดำเนินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้

3.2 นักศึกษาทำแบบประเมินด้านปฏิกิริยา และด้านพฤติกรรม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1. การประเมินด้านปฏิกิริยาหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การประเมินด้านพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 103) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจหรือความคิดเห็นต่อด้านปฏิกิริยา/พฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจหรือความคิดเห็นต่อด้านปฏิกิริยา/พฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

2.51 - 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจหรือความคิดเห็นต่อด้านปฏิกริยา/พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจหรือความคิดเห็นต่อด้านปฏิกริยา/พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจหรือความคิดเห็นต่อด้านปฏิกริยา/พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา โดยรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก ผลดังนี้

1. ด้านปฏิกริยาหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา ด้วยการประเมินความพึงพอใจ พบผลดังตารางที่ 1

2. ด้านพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา ด้วยการประเมินพฤติกรรมที่คาดหวังที่สามารถนำไปใช้ได้ในอนาคต พบผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการประเมินด้านปฏิกริยา หลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษฯ

รายการประเมิน	N = 25		แปลผล
	μ	σ	
1. แผนการดำเนินงานตามโครงการ	4.83	0.491	มากที่สุด
2. กิจกรรมความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.83	0.491	มากที่สุด
3. วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจ ความพร้อมในการดำเนินโครงการ	4.83	0.491	มากที่สุด
4. วิทยากรในการดำเนินโครงการมีจำนวนเพียงพอ	4.78	0.520	มากที่สุด
5. สถานที่ใช้ในการจัดกิจกรรมของโครงการ	4.83	0.491	มากที่สุด
6. วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในมีอย่างเพียงพอ	4.74	0.541	มากที่สุด
7. ขั้นตอนรายละเอียดและวิธีดำเนินโครงการมีความชัดเจนและเหมาะสม	4.65	0.647	มากที่สุด
8. รูปแบบการจัดกิจกรรมช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม	4.78	0.518	มากที่สุด
โดยรวม	4.78	0.524	มากที่สุด

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

จากตารางที่ 1 การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา ด้านปฏิริยาหลังการเข้าร่วมโครงการฯ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.78, \sigma = 0.524$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มีความพึงพอใจ มีในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4 รายการ คือ แผนการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจ ความพร้อมในการดำเนินโครงการ และสถานที่ในการจัดกิจกรรมของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.83, \sigma = 0.491$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการประเมินด้านพฤติกรรม หลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

รายการประเมิน	N = 25		แปลผล
	μ	σ	
1 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการบริหารจัดการชั้นเรียนได้ทันสมัย มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย	4.74	0.54	มากที่สุด
2 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการพัฒนาตนเองอยู่เสมอใฝ่รู้ใฝ่เรียนทั้งภายในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน	4.74	0.54	มากที่สุด
3 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการปฏิบัติจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เกิดบุคลิกภาพความเป็นครู	4.74	0.54	มากที่สุด
4 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู รักและศรัทธาวิชาชีพครู	4.57	0.66	มากที่สุด
5 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการสร้างแรงบันดาลใจ	4.78	0.52	มากที่สุด
6 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการมีจิตวิญญาณความเป็นครู	4.65	0.65	มากที่สุด
7 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการเป็นวิศวกรสังคมสามารถปรับตัวได้ทุกสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ในสังคมพหุวัฒนธรรม	4.74	0.54	มากที่สุด
8 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการแสดงออกถึงบุคลิกภาพของความเป็นครูการศึกษาพิเศษ	4.78	0.60	มากที่สุด
9 นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจการสื่อสาร การทำงาน เป็นทีมร่วมกับนักสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง สัมพันธ์ชุมชน ด้วยกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset)	4.78	0.52	มากที่สุด
10 นักศึกษามีทักษะเฉพาะด้านทางการศึกษาพิเศษ	4.74	0.54	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการประเมินด้านพฤติกรรม หลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษฯ (ต่อ)

รายการประเมิน	N = 25		แปลผล
	μ	σ	
11 นักศึกษามีทักษะการปฏิบัติงานครูอย่างมืออาชีพรอบรู้บริบทของโรงเรียน บทบาทหน้าที่ครู ตามบริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมและท้องถิ่น	4.70	0.56	มากที่สุด
12 นักศึกษาสามารถประยุกต์องค์ความรู้ทางการศึกษาพิเศษในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียนสอดคล้อง กับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.61	0.66	มากที่สุด
13 นักศึกษาสามารถประยุกต์องค์ความรู้ทางการศึกษาพิเศษในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามบริบทของสถานศึกษาบริบทของท้องถิ่น	4.70	0.56	มากที่สุด
14 นักศึกษาสามารถประยุกต์องค์ความรู้ทางการศึกษาพิเศษในการจัดการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามบริบทของสถานศึกษาบริบทของท้องถิ่น	4.74	0.54	มากที่สุด
15 นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการชั้นเรียนได้อย่างหลากหลาย เพื่อยกระดับการเรียนรู้ได้ทุกช่วงวัย	4.74	0.62	มากที่สุด
โดยรวม	4.71	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา ด้านพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมโครงการฯ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.572$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มีความรู้และความเข้าใจมีทักษะ และมีการประยุกต์องค์ความรู้ทางด้านการศึกษาพิเศษ มีในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยมีรายการที่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 รายการ คือ ความรู้และความเข้าใจการสร้างแรงบันดาลใจ การแสดงออกถึงบุคลิกภาพของความเป็นครู การศึกษาพิเศษ และการสื่อสาร การทำงาน เป็นทีมร่วมกับนักสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง สัมพันธ์ชุมชนด้วยกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.518$) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา โดยรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลประเมินด้านปฏิกิริยาหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มีความพึงพอใจ มีในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4 รายการ คือ แผนการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจ ความพร้อมในการดำเนินโครงการ และ สถานที่ในการจัดกิจกรรมของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลประเมินด้านพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษมีความรู้และความเข้าใจ มีทักษะและมีการประยุกต์องค์ความรู้ทางด้านการศึกษาพิเศษ มีในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 รายการ คือ ความรู้และความเข้าใจการสร้างแรงบันดาลใจ การแสดงออกถึงบุคลิกภาพของความเป็นครูการศึกษาพิเศษ และการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม ร่วมกับนักสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง สัมพันธ์ชุมชน ด้วยกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา โดยรูปแบบการประเมินของเคิร์กแพทริก อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. จากผลประเมินด้านปฏิกิริยาหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 4 รายการ คือ แผนการดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ วิทยากรมีความรู้ความเข้าใจ ความพร้อมในการดำเนินโครงการ และ สถานที่ในการจัดกิจกรรมของโครงการ ซึ่งผลการประเมินดังกล่าว สะท้อนให้เห็นความเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ในกระบวนการจัดการศึกษา โดยมีแผนการดำเนินงานที่ดีนำไปสู่การออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ประกอบกับความเชี่ยวชาญของวิทยากร และความพร้อมของสถานที่นั้นส่งผลให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพสูง ทั้งนี้เป็นเพราะ การที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดในทุกรายการทำให้เห็นถึงการบูรณาการระหว่างการวางแผน การจัดกิจกรรม บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ทั้งนี้ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจ ด้านวิทยากร ความเหมาะสมด้านสถานที่ ความเหมาะสมด้านบรรยากาศ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมด้านระยะเวลา และความเหมาะสมด้านการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ (บัววรรณ ลูชา,

2566: 171; ภัททิรา ลัดดาภิรมย์, 2567: จารุพัชร คุรุตาประภา , 2566: 118) นอกจากนี้ยังสอดคล้องแนวคิดของ (Kirkpatrick, 1998 อ้างถึงใน พิเชิต ฤทธิจิรกุล, 2555: 48 และ สุวิมล ติรภานันท์, 2548: 113) ที่กล่าวเพิ่มเติมอีก คือ การประเมินโครงการด้านปฏิกิริยา เป็นการตรวจสอบความพึงพอใจ หรือการรับข้อมูลหรือ การตอบสนองของผู้เข้าอบรมที่มีความเป็นจริง เพราะข้อมูลเหล่านี้เป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของการฝึกอบรม ซึ่งข้อมูลที่ได้จากผลประเมินปฏิกิริยาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจของผู้บริหาร

2. จากผลประเมินด้านพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสื่อสารผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษมีพฤติกรรมที่คาดหวัง ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 รายการ คือ ความรู้และความเข้าใจการสร้างแรงบันดาลใจ การแสดงออกถึงบุคลิกภาพของความเป็นครูการศึกษาพิเศษ และการสื่อสาร การทำงาน เป็นทีมร่วมกับนักสหวิชาชีพ และผู้ปกครอง สัมพันธ์ชุมชนด้วยกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงที่สำคัญระหว่างสมรรถนะหลักของครูการศึกษาพิเศษในสามมิติ ได้แก่ มิติส่วนบุคคล (การสร้างแรงบันดาลใจ) มิติวิชาชีพ (บุคลิกภาพความเป็นครู) และมิติสังคม (การทำงานเป็นทีมและการสื่อสาร) โดยทั้งสามมิตินี้มีจุดร่วมที่สำคัญคือ กรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) ที่ทำหน้าที่เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาวิชาชีพ ทั้งนี้เป็นเพราะ การที่ครูมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างแรงบันดาลใจจะนำไปสู่การแสดงออกที่เหมาะสมในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งต่อยอดไปสู่ความสามารถในการสื่อสาร และทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับสูงในทั้งสามด้านนี้ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาสมรรถนะที่สมบูรณ์และเป็นระบบ ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะทั้ง 3 มิติด้วย Growth Mindset จะสร้างครูการศึกษาพิเศษที่มีความสมบูรณ์ สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อผู้เรียน องค์กร และสังคมอย่างยั่งยืน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานที่เป็นไปตามคาดหวัง มีทักษะการจัดการเรียนรู้ และการจัดการชั้นเรียน สามารถนำมาประยุกต์ใช้การออกแบบการเรียนการสอน (จารุพัชร คุรุตาประภา, 2566: 118; บัณฑิต ลูชา, 2566: 171; ภัททิรา ลัดดาภิรมย์, 2567) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับบัณฑิต เดชะวัฒน์, พรรัตน์ แสดงหาญ และอภิญา อิงอาจ (2561: 65-80) ที่กล่าวเพิ่มเติมอีก คือ พฤติกรรมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไปหลังการอบรม มีการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงานในเรื่อง มีการวางแผนการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน มีการลำดับความสำคัญของงาน ปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความรวดเร็วโดยใช้เทคโนโลยีมาช่วยเหลือในการติดต่อสื่อสารและนำเสนองาน มีการเปลี่ยนแปลงด้านการเป็นผู้นำ มีความมั่นใจตัวเอง กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าเสนอความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สอดคล้องแนวทางการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ได้นำรูปแบบการผลิตครูฐานสมรรถนะ เป็นแนวทางการประเมินสมรรถนะนักศึกษา และการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาให้เป็นครูที่ดี มีคุณภาพ (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2567) และสอดคล้องกับกาญจนา ฮวดศรี (2566: 284) กล่าวว่า สมรรถนะของครูการศึกษาพิเศษ ครูต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของครูที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้านการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านจิตวิญญาณความเป็นครู การศึกษาพิเศษ ด้านการคัดกรองและประเมินความสามารถเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้านการวางแผนการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ด้าน

วารสารวิจัยและพัฒนาศึกษาพิเศษ

การจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และด้านการสร้างเครือข่ายและทีมงานในการจัดการศึกษาพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 อาจารย์ผู้สอนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในพัฒนาแนวทางการออกแบบหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ โดยอ้างอิงข้อมูลจากผลการประเมิน
- 1.2 อาจารย์ผู้สอนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแผนการสอน ให้ตอบโจทย์ด้านเนื้อหา วิธีการ และรูปแบบที่นักศึกษามีความถนัดหรือความสนใจ
- 1.3 สถาบันการศึกษาสามารถนำผลการประเมินไปใช้ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐาน AUN-QA หรือเกณฑ์ภายในอื่น ๆ โดยใช้ผลการประเมินเป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์
- 1.4 สถาบันการศึกษาสามารถนำผลการประเมินไปใช้จัดระบบการพัฒนาบุคลากร เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของนักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการประเมินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการโครงการต่อไป
- 2.2 ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกหลักสูตร เช่น คุณสมบัติของผู้เรียน วิธีการสอน ทรัพยากรสนับสนุน ระบบการประเมินผล ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). *ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- กาญจนา ฮวดศรี. (2566). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ: วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร*.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- _____. (2566). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ เพื่อส่งเสริมการบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2566*. สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2568 จาก <https://www.ops.go.th/th/ches-downloads/edu-standard/item/8494-2566>.

วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ

- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (2567). *คู่มือ เครื่องมือประเมินสมรรถนะนักเรียนศึกษาครู ตามรูปแบบการผลิตครูฐานสมรรถนะของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 38 แห่ง*. อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- _____. (2567). รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตร สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ครั้งที่ 2/2567 วันที่ 15 มิถุนายน 2567. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ครุสภา. (2562). *ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- จารุพัชร คุตตาประภา. (2566). *การประเมินผลโครงการการอบรมหลักสูตรปฐมนิเทศข้าราชการ พนักงานราชการ และพนักงานส่วนท้องถิ่น ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน ในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้*. ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ณภัคน เดชะวัฒน์, พรรัตน์ แสงหาญ, และ อภิญญา อิงอาจ. (2561). *การประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านพฤติกรรมตามแนวคิดของเคิร์กแพทริก กรณีศึกษาการฝึกอบรมโครงการพัฒนาผู้นำยุคดิจิทัล*. วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. 6(1): 65-80.
- บัววรรณ ลูชา. (2566). *รูปแบบการประเมินเคิร์กแพทริก: กรณีศึกษาการประเมินโครงการฝึกอบรมการเสริมสร้างสมรรถนะการออกแบบการเรียนการสอน ของครูศึกษานิเทศก์และครูมัธยมศึกษา ในศตวรรษที่ 21*. สารานุกรมรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2555). *เทคนิคการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: แฮาส์ ออฟ เคอร์มส์.
- ภัททิรา ลัดดาภิบาล. (2567). *การประเมินโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ โดยประยุกต์ใช้การประเมินรูปแบบของเคิร์กแพทริก (Kirkpatrick) โรงเรียนจ่านกร้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์*. สืบค้นเมื่อ 24 พฤษภาคม 2568 จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=188788.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. (2564). *แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พ.ศ. 2564-2568*. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2545). *การประเมินหลักสูตร*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวิมล ติกรานนท์. (2548). *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.